

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Zuzany Bystřické a soudců Mariana Kokeše a Lubomíra Majerčíka, ve věci

žalobce: **O. E.**
zastoupený advokátkou Mgr. Martinou Šamlotovou
sídlem Milady Horákové 1957/13, 602 00 Brno

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 9. 2022, č. j. MV-151285-6/SO-2022

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 27. 9. 2022, č. j. MV-151285-6/SO-2022 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „Ministerstvo“) ze dne 29. 7. 2022, č. j. OAM-7111-72/TP-2015 (dále jen „rozhodnutí

Ministerstva“). Rozhodnutím ministerstva byla podle § 75 odst. 2 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zamítnuta žádost žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce podal již 6. 5. 2015 žádost o povolení k trvalému pobytu dle § 67 odst. 3 písm. a) zákona o pobytech cizinců. Žádost byla několikrát zamítnuta a následně rozhodnutím nadřízeného orgánu či správního soudu byla rozhodnutí jako nezákonná zrušena. Řízení se vede již po dobu déle jak sedmi let. Tataž situace se týká i dětí žalobce (žádost byla roku 2019 zamítnuta). Při nahlížení bylo zjištěno, že správní orgán odvolání od roku 2019 dosud nepostoupil nadřízenému správnímu orgánu. Děti žalobce již brojí žádostí o uplatnění opatření proti nečinnosti.
3. Zamítnutí žádosti žalobce je nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života a jeho pěti nezletilých dětí. Dochází nejen k porušení čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv (č. 209/1992 Sb.), ale i Úmluvy o právech dítěte (č. 104/1991 Sb., souhrnně „Úmluvy“). Zájem dítěte musí být předním hlediskem. Ministerstvo ani žalovaná se nevypořádaly dostatečným a přezkoumatelným způsobem s otázkou přiměřenosti napadeného rozhodnutí, nepostupovaly v souladu s Úmluvami, z hlediska Úmluvy o právech dítěte nebylo postupováno vůbec.
4. Děti žalobce (*kromě těch, které se narodily později*) E. B. A. (nar. X), E. Z. (nar. X), E. D. C. (nar. X), E. F. (X), nezl. A. E. je žadatelkou o mezinárodní ochranu; žijí v České republice od roku 2010, Turecko nenavštěvují, nehovoří turecky, pouze kurdsy (výuka na školách v Turecku je v tureckém jazyce) a školní docházku plní výhradně v ČR. Podstatnou část svého života (některé celou) strávily pouze v ČR. Žalobce uvádí, že jsou-li vyšetřovány bezpečnostními složkami Turecké republiky osoby, které se jakkoliv podílí na kritice vládnoucí garnitury Turecka, jsou tyto osoby (obzvláště kurdští příslušníci), nezřídka vystaveny nelidskému a ponižujícímu zacházení. K aktuálnímu postavení Kurdů v Turecku se vyjádřil i Evropský parlament v usnesení ze dne 7. 6. 2022 o zprávě Komise o Turecku za rok 2021.
5. Správní orgány byly povinny zvážit a) délku řízení o žádostech žalobce a dětí a z jakých důvodů jsou řízení vedena déle jak sedm let, b) zájem nezletilých dětí, c) zda žalobce skutečně může žádat o jiné pobytové oprávnění (tato argumentace správních orgánů je irelevantní, neboť svoji žádost o povolení k trvalému pobytu podal zcela legitimním způsobem), d) zvážit charakter trestné činnosti žalobce (v jiném trestním řízení vedeným před OS Blansko v trestní věci 1 T 61/2021 je pravomocně zproštěn obžaloby).
6. Žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí Ministerstva a napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované

7. Žalobce zopakoval řadu odvolacích námitek. Napadená rozhodnutí splňují všechny požadavky stanovené zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). V případě posouzení zásahu do soukromého a rodinného života žalovaná postupovala v souladu s judikaturou (rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) č. j. 10 Azs 278/2018).

IV. Posouzení věci soudem

8. Žaloba byla podána včas (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců), osobou k tomu oprávněnou [§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] a jedná se o žalobu přípustnou.
9. Podle ust. § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. vycházel Krajský soud v Brně (dále jen „soud“) při přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalované v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
10. V projednávané věci je předmětem sporu, zda správní orgány postupovaly správně, pokud zamítly žádost žalobce o trvalý pobyt z důvodu nesplnění jeho trestní zachovalosti. Mezi stranami není nesplnění této podmínky sporné. Žalobce nicméně poukazuje na jeho soukromý a rodinný život – vztah s pěti dětmi na území České republiky.
11. Krajský soud se předně zabýval námitkou žalobce ohledně nepřezkoumatelnosti rozhodnutí Ministerstva a žalobou napadeného rozhodnutí v otázce přiměřenosti těchto rozhodnutí, neboť se jedná o tak závažnou vadu, že by se jí soud musel zabývat z úřední povinnosti i nad rámec uplatněných žalobních námitek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2004, č. j. 5 A 157/2002-35; judikatura správních soudů je dostupná na www.nssoud.cz). Je-li totiž správní rozhodnutí nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o jeho přezkumu správním soudem, což ostatně vyplývá již z lingvistické stránky věci, kdy nepřezkoumatelné rozhodnutí prostě nelze věcně přezkoumat. Takové rozhodnutí by bylo nutno zrušit pro nepřezkoumatelnost, která může nastat buď pro nesrozumitelnost (nelze seznat určitý a jednoznačný výrok, jde o výrok s obsahem rozporuplným, nevykonatelným apod.), nebo pro nedostatek důvodů (odůvodnění je v rozporu s výrokem, popř. uvádí jiné důvody než ty, v nichž má mít dle zákona oporu, odůvodnění postrádá rozhodný důvod pro výrok či neobsahuje žádné hodnocení provedených důkazů a závěr z nich učiněný).
12. Vychází-li krajský soud z výše uvedených závěrů, jakož i ze základních zásad vztahujících se k obsahovým náležitostem odůvodnění rozhodnutí, pak je zřejmé, že žalobou napadené rozhodnutí ani rozhodnutí Ministerstva tyto základní obsahové náležitosti nepostrádá. Z odůvodnění obou rozhodnutí je možno seznat, jakými úvahami byl správní orgán ve své rozhodovací činnosti veden, jakými skutečnostmi se zabýval a jaké důvody jej vedly k vyslovení závěrů obsažených ve výsledném rozhodnutí. Z rozhodnutí jsou patrné závěry, které správní orgán ve vztahu k žalobcem uplatněným námitkám zaujal a na základě jakých konkrétních skutečností k nim dospěl. Rozhodnutí netrpí vadou nepřezkoumatelnosti, o čemž svědčí i skutečnost, že žalobce se závěry správního orgánu obšírně polemizuje, a proto krajský soud mohl přistoupit k věcnému přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí.
13. Soud při meritorním posouzení důvodnosti žaloby vyšel zejména z následující relevantní právní úpravy.
14. Podle § 75 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců: „*Ministerstvo žádost o vydání povolení k trvalému pobytu zamítne, jestliže cizinec nesplňuje podmínku trestní zachovalosti (§ 174)*“.
15. Dle § 174 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců: „*Za trestně zachovalého se pro účely tohoto zákona považuje cizinec, který nemá ve výpisu z evidence Rejstříku trestů záznam, že byl pravomocně odsouzen za spáchání trestného činu.*“

16. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců: „*Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*”
17. Krajský soud považuje za důležité předně vymezit nesrovnalosti stran výroku rozhodnutí Ministerstva a napadeného rozhodnutí [konkrétně uvedeného ustanovení § 75 odst. 2 písm. c)]. Jak Nejvyšší správní soud setrvale judikuje: „*Pro rozhodování správního orgánu v prvním stupni je rozhodující skutkový a právní stav v době vydání rozhodnutí, nikoliv v době zahájení řízení*“ (viz rozsudek ze dne 7. 4. 2011, č. j. 1 As 24/2011-79). Přesto však správní orgány ve svých rozhodnutích a výrocích uvádí úpravu účinnou v době podání žádosti žalobce o trvalý pobyt (6. 5. 2015).
18. Novelou účinnou od 15. 8. 2017 došlo ke změně právě v pro souzený případ zásadním ustanovení (§ 75 zákona o pobytech cizinců). Původní § 75 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců znělo: „*Ministerstvo žádost o vydání povolení k trvalému pobytu dále zamítne, jestliže cizinec nesplňuje podmínku trestní zachovalosti (§ 174)*“. Nynější ustanovení § 75 odst. 2 písm. c) uvedeného zákona zní: „*Ministerstvo žádost o vydání povolení k trvalému pobytu dále zamítne, jestliže v řízení jsou zjištěny skutečnosti podle § 77 odst. 2 písm. g).*“
19. Přestože správní orgány ve svých rozhodnutích nepostupovaly při uvedení předmětného ustanovení správně, je nutno poukázat na to, že v novém znění zákona nedošlo k odstranění podmínky pro zamítnutí trvalého pobytu, nýbrž toliko k jejímu přesunutí do odst. 1. V nynějším znění je tedy podmínka: „*Ministerstvo žádost o vydání povolení k trvalému pobytu zamítne, jestliže cizinec nesplňuje podmínku trestní zachovalosti (§ 174)*“, zařazena do § 75 odst. 1 písm. e).
20. Přestože tedy v řízení před správními orgány nebylo vhodné prolamovat zásadu rozhodování správního orgánu I. stupně podle skutkového a právního stavu ke dni vydání rozhodnutí, nezpůsobuje tento postup nezákonnost či nepřezkoumatelnost rozhodnutí Ministerstva ani napadeného rozhodnutí.
21. Soud ze správního spisu zjistil průběh řízení o žádosti žalobce o trvalý pobyt: Ministerstvo dne 16. 5. 2016 vydalo rozhodnutí, kterým žádost o povolení k trvalému pobytu žalobce dle zamítlo § 75 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, neboť nebyly splněny podmínky dle § 67 zákona o pobytu cizinců. Dne 8. 11. 2016 vydala žalovaná rozhodnutí č. j. 135769-4/SO-2016, kterým rozhodnutí Ministerstva vnitřně zrušila a vrátila k novému projednání. Dne 2. 5. 2017 vydalo Ministerstvo rozhodnutí, kterým žádost o povolení k trvalému pobytu žalobce zamítlo dle § 75 odst. 2 písm. g) zákona o pobytu cizinců, neboť tento závažným způsobem narušil veřejný pořádek. Dne 25. 7. 2017 vydala žalovaná rozhodnutí č. j. MV-81335-4/SO-2017, kterým rozhodnutí Ministerstva zrušila a vrátila k novému projednání. Dne 27. 3. 2019 vydalo Ministerstvo vnitřně rozhodnutí č. j. OAM-7111-54/TP-2015, kterým žádost o povolení k trvalému pobytu žalobce zamítlo dle § 75 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců, neboť bylo důvodné nebezpečí, že by žalobce mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Dne 21. 5. 2019 vydala Shodu s prvopisem potvrzuje: D. J.

žalovaná rozhodnutí č. j. MV-59006-4/SO-2019, kterým odvolání žalobce zamítla a rozhodnutí Ministerstva potvrdila. Dne 27. 10. 2021 Krajský soud v Brně rozsudkem č. j. 29 A 102/2019-60 žalobu zamítl. Dne 10. 3. 2022 Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 29 A 102/2019-60 rozhodnutí žalované č. j. MV-59006-4/SO-2019 zrušil a vrátil věc žalované k dalšímu řízení. Dne 21. 4. 2022 vydala žalovaná rozhodnutí č. j. MV-59006-19/SO-2019, kterým rozhodnutí Ministerstva č. j. OAM-7111-54/TP-2015 zrušila a věc vrátila Ministerstvu k novému projednání.

22. Ze správního spisu soud dále zjistil, že Okresní soud v Jihlavě shledal žalobce dne 29. 6. 2020 rozsudkem č. j. 10 T 73/2019-302, vinným ze spáchání přečinu vydírání dle § 175 odst. 1 trestního zákoníku, přečinu ublížení na zdraví dle § 146 odst. 1 trestního zákoníku a přečinu výtržnictví dle § 358 odst. 1 trestního zákoníku. Žalobce byl odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu v trvání 3 let a též byl odsouzen k peněžitému trestu ve výměře 37 350 Kč. Odvolání žalobce bylo usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 23. 11. 2021 č. j. 4 To 219/2021-163 zamítnuto. Dále Okresní soud v Blansku shledal žalobce dne 23. 9. 2021 rozsudkem sp. zn. 1 T 61/2021, vinným z přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku. Odvolání žalobce bylo Krajským soudem v Brně usnesením ze dne 23. 11. 2021 č. j. 4 To 219/2021-163, zamítnuto. Nejvyšší soud následně rozhodl usnesením ze dne 27. 4. 2022 č. j. 5 Tdo 274/2022, o zrušení usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 23. 11. 2021, sp. zn. 4 To 219/2021, a rozsudku Okresního soudu v Blansku ze dne 23. 9. 2021, sp. zn. 1 T 61/2021.
23. Ministerstvo vydalo dne 29. 7. 2022 rozhodnutí, jímž byla žádost žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu zamítnuta, neboť žalobce nesplňuje podmínku trestní zachovalosti. Žalovaná se se závěry Ministerstva ztotožnila.
24. K trestní zachovalosti je záhodno odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2017, č. j. 3 Azs 244/2017: *„trestní zachovalost cizince je dána tehdy, pokud nemá záznam v evidenci Rejstříku trestů. Správní orgán I. stupně z výpisu z evidence zjistil, že stěžovatel byl odsouzen trestním příkazem Okresního soudu v Chomutově ze dne 3. 2. 2014, č. j. 5 T 14/2014 – 134 (v právní moci ode dne 4. 3. 2014), za přečin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti, což stěžovatel ostatně nijak nezpochybňuje. Uvedené ustanovení tedy nedává správnímu orgánu žádný prostor pro zohlednění povahy spáchaného trestného činu. Rozhodné je pouze to, zda cizinec byl či nebyl odsouzen za spáchání trestného činu a má tak záznam v evidenci Rejstříku trestů. V tomto bodě je proto třeba dát za pravdu jak žalované, tak krajskému soudu, kteří takto citované ustanovení zcela správně interpretovaly a dospěly k závěru o nenaplnění podmínky trestní zachovalosti stěžovatele, jako skutečnosti rozhodné pro aplikaci § 56 odst. 2 písm. a) a navazujících ustanovení zákona o pobytu cizinců.“* Jak zdejší soud uvedl výše, žalobce byl pravomocně odsouzen a má záznam v evidenci Rejstříku trestů (jedná se toliko o rozsudek Okresního soudu v Jihlavě sp. zn. 10 T 73/2019, neboť rozsudek Okresního soudu v Blansku sp. zn. 1 T 61/2021 byl zrušen Nejvyšším soudem). Tato skutečnost není mezi stranami sporná.
25. Předně žalobce uvádí, že řízení o jeho žádosti se vede po dobu delší sedmi let a že stejná situace se týká jeho dětí – správní orgán odvolání od roku 2019 dosud nepostoupil nadřízenému správnímu orgánu. V prvé řadě soud poukazuje na to, že námitky týkající se řízení ve věci dětí soud nemůže hodnotit, neboť jejich žádosti nejsou předmětem tohoto řízení. To se týká výhradně žádosti žalobce. Sám žalobce však uvádí, že jeho děti již v řízeních brojí žádostí o uplatnění opatření proti nečinnosti. Byť zdejší soud rozumí tomu,

Shodu s prvopisem potvrzuje: D. J.

že je pro žalobce řízení zdlouhavé, jelikož se rozhodnutí Ministerstva, případně žalované (a krajského soudu) rušila a řízení se vedlo znovu, soud k této délce nemůže přihlížet a hodnotí a přezkoumává právě nyní žalobou napadené rozhodnutí. Předchozí rozhodnutí trpěla určitými vadami (jak shledala žalovaná, popřípadě Nejvyšší správní soud) a jistě bylo v zájmu žalobce, aby vydané rozhodnutí byla bez jakýchkoli vad.

26. Žalobce dále namítá nedostatečné a nepřezkoumatelné vypořádání otázky přiměřenosti napadeného rozhodnutí s tím, že měly být zohledněny Úmluvy. S názorem žalobce se krajský soud neztotožňuje.
27. Žalovaná správně poukázala na skutečnost, že ačkoli se žalobce „zaštiťuje“ pěti nezletilými dětmi pobývajícími na území, žádné z nich nemá uděleno jakékoli pobytové oprávnění. Čtyřem z pěti dětí byl pobyt na území ukončen v roce 2018, jednomu v roce 2016. Děti tak pobývají na území nelegálně. Manželka žalobce taktéž nemá na území povolen pobyt, a navíc odcestovala dobrovolně na území domovského státu. Lze souhlasit s názorem žalované, že nejlepším zájmem dítěte je vyrůstat ve stabilním rodinném prostředí. Děti žalobce jakožto občané Turecka mají možnost vykonávat školní docházku na území domovského státu, kde nyní pobývá též jejich matka. Zejména v případě mladších dětí lze předpokládat snazší adaptaci na prostředí domovského státu, zvláště za situace, kdy na území domovského státu žije velká část širší rodiny. Starší děti (zejm. nar. X a X) již dosáhly takového věku, aby se mohly rozhodnout pro případné studium na území. O příslušné pobytové oprávnění (dlouhodobý pobyt za účelem – jiné) si mohou požádat prostřednictvím zastupitelského úřadu.
28. K námitce hrozby trestního stíhání v zemi původu Ministerstvo uvedlo, že žalobce své trestní stíhání deklaruje již deset let a již několikrát bylo prokázáno, že předkládal falešné dokumenty ohledně svého trestního řízení či dokonce odsouzení. Nemožnost návratu do země původu deklaroval již roku 2008, 2009 a 2010 a přitom z výsledku během tohoto řízení (OAM-711-9/TP-2015) je zřejmé, že bez problémů vycestoval nejen zpět do země původu, ale také opět vycestoval s cestovním dokladem z Turecké republiky. Je nemožné, že by odsouzenému člověku v Turecku by v roce 2015 Turecké úřady vydaly cestovní doklad. Dále uvedlo, že si těžce lze představit, že se manželka bez jakýchkoliv obav vrátí zpět do země původu, pokud její potomci pobývají v ČR a pokud by nebyla přesvědčena o možnosti opětovného návratu.
29. Žalovaná k tomuto uvedla, že trvalý pobyt se všemi výhodami nemůže sloužit jako prostředek k vyhnutí se odpovědnosti za případné spáchané činy. V případě, že by byl žalobce pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště, má možnost žádat o udělení azylu. Případně má možnost získat mezinárodní doplňkovou ochranu. Dále uvedla, že žalobce o azyl žádal v minulosti již několikrát, avšak ani v jednom případě mu nebyl udělen (ani mezinárodní doplňková ochrana). Z informací obsažených v informačním systému cizinců dle správních orgánů nevyplývá, že by turecké bezpečnostní složky vyvíjely nějakou oficiální aktivitu vůči žalobci, co do trestné činnosti. Proti žalobci není vedeno extradiční řízení. Také turecké orgány se neobrátily s dotazy na pobyt žalobce na území na příslušné bezpečnostní složky. Z předloženého dokumentu dle žalované vyplývá, že turecké složky vědí o zemi pobytu

Shodu s prvopisem potvrzuje: D. J.

žalobce, ale nevyvíjí žádnou snahu o ověření této skutečnosti, stejně jako z dokladů nevyplývá, že by měla žalobci hrozit nějaká újma v případě, kdy má být po provedení úkonu propuštěn.

30. Žalobce dále poukazoval na skutečnost, že osoby podílející se na kritice vládnoucí garnitury Turecka jsou (obzvláště kurdští příslušníci), nezřídka vystaveny nelidskému a ponižujícímu zacházení. K tomu odkázal na usnesení Evropského parlamentu ze dne 7. 6. 2022 o zprávě Komise o Turecku za rok 2021. Žalovaná k tomu uvedla, že v průběhu řízení neuvedl, že by kdokoli z rodiny byl perzekuován. Manželka žalobce vycestovala na území domovského státu, což žalobce nepopírá. Manželka je jako jeden ze zákonných zástupců nezletilých dětí oprávněna se o nezletilé děti postarat a činit za ně rozhodnutí. Právě žalobce byl pravomocně odsouzen soudem za spáchání trestného činu (za násilnou kriminalitu), jeho manželka nikoli. Žalobce má a měl možnost požádat si o udělení azylu, a již tak učinil, ale ani po opakované žádosti mu nebyl udělen.
31. Po prostudování spisového materiálu se krajský soud se závěry žalované a Ministerstva ztotožnil, pročez na ně odkazuje. Nic nenasvědčuje tomu, že by neudělení trvalého pobytu znamenalo natolik významný zásah do soukromého a rodinného života žalobce. Citovat lze např. rozsudek NSS ze dne 1. 12. 2016, č. j. 9 Azs 253/2016-30: *„[r]ozhodnutím o zamítnutí žádosti o povolení k trvalému pobytu není samo o sobě dotčeno právo cizince na území České republiky pobývat. Dochází pouze k odepření výhod plynoucích ze statutu cizince pobývajícího na území České republiky v rámci trvalého pobytu. (...) Na základě tohoto rozhodnutí mu není znemožněno svůj pobyt na území České republiky legalizovat jiným způsobem, který nabízí zákon o pobytu cizinců (...) přezkum rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu je z povahy věci mnohem méně intenzivní než přezkum rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu (či rozhodnutí o správním vyhoštění), neboť ve druhém případě jde o daleko závažnější zásah do práv jednotlivce (...) jde navíc o řízení zahájené na žádost, a v takovém případě nelze po správním orgánu požadovat, aby pouze z vlastní iniciativy vyhledával všechny relevantní důkazy, které by případně prokazovaly skutečnosti svědčící ve prospěch stěžovatele, a to i pokud jde o nepřiměřenost tvrzeňého zásahu do soukromého a rodinného života, pokud sám stěžovatel takové skutečnosti ani neoznačí. (...) Respektování a ochrana rodinného života spočívá v ochraně skutečných a trvalých rodinných vazeb, které má cizinec na území České republiky, přičemž zásahem do těchto vazeb by mohl být zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu, který by právě svou délkou mohl dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Výjimkou by pak mohl být například případ, kdy by nepřiměřeným zásahem do rodinné či osobní vazby byla již pouhá nutnost vycestování.“* Nutno poukázat na to, že v souzeném případě jde o řízení zahájené na žádost, a je proto především na žadateli, aby předestřel přesvědčivé důkazy, proč mu má být vyhověno.
32. Při zkoumání přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce je nutné identifikovat intenzitu zásahu do soukromého a rodinného života v důsledku napadeného rozhodnutí a intenzitu porušení zákona, které vedlo k jeho vydání. V této souvislosti odkazuje soud na rozsudek NSS ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39: *„Ze samotné podstaty principu přiměřenosti plyne, že se poměřuje ‚něco k něčemu‘, zde tedy veřejný zájem spočívající v ochraně veřejného pořádku s právem na soukromý a rodinný život.“* Analogicky vztaženo na nyní posuzovaný případ tedy správní orgány poměřovaly veřejný zájem na ochraně objektů chráněných trestním právem s právem žalobce na soukromý či rodinný život. Myšlenkový proces vedoucí k závěru o nepřiměřenosti rozhodnutí

z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života je správním uvážením, přičemž „manuál“ pro správní orgány, jak onu proporcionalitu posuzovat, je obsažen právě v § 174a zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2019, č. j. 9 Azs 90/2019-32). Z něj vyplývá, že zákonodárce v demonstrativním výčtu skutečností, které musí správní orgán při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí zohlednit, zakotvil v první řadě závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince. Tím dává při interpretaci tohoto ustanovení najevo, že intenzita narušení právem chráněných hodnot hostitelského státu je kritériem, které se při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí musí brát v potaz především. V rozsudku ze dne 19. 10. 2016, č. j. 2 Azs 147/2016-30, NSS uvedl, že *„se žalobce dopustil natolik závažného protiprávního jednání, že nelze ani výše popsany zásah do jeho soukromého a rodinného života, resp. i rodinného života jeho manželky a dětí, považovat za nepřiměřený (...)*. Není tedy nutno v případě, že tu má žalobce rodinné příslušníky, automaticky shledat zamítnutí žádosti o vydání trvalého pobytu jako nepřiměřený zásah. Jak uvedl Nejvyšší správní soud, intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého či rodinného života cizince, které si za dobu svého pobytu v ČR vytvořil, dosahuje jen dlouhodobý zákaz pobytu na území ČR (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71).

33. Správní orgán tak není povinen uvést explicitně všechna kritéria přiměřenosti zásahu do rodinného nebo soukromého života (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2014, č. j. 8 As 109/2013-34). Jak je uvedeno již výše, bylo především na žalobci coby žadateli, aby tvrdil a svá tvrzení prokazoval. Není myslitelné, aby správní orgány samy uhodly, co bude pro cizince zásahem do rodinného nebo soukromého života. Žalobce vytrvale poukazoval pouze na své nezletilé děti a skutečnost, že je stíhán v zemi původu. Z tvrzení žalobce není nikterak zřejmé, jak bude jeho vztah nepřiměřeně narušen tím, že žalobce nezíská povolení k trvalému pobytu. Následkem potvrzení rozhodnutí žalované tedy nebude to, že by žalobce nemohl v České republice již nikdy pobývat. Pokud je cizinci zrušeno povolení k trvalému pobytu, nic mu nebrání v tom, aby si požádal o udělení nižšího pobytového oprávnění. Zrušením pobytového oprávnění nedochází ve srovnání s vyhoštěním k vystavení nepřekonatelné bariéry mezi žalobcem a jeho rodinnými příslušníky pobývajícími na území (viz např. rozsudek NSS ze dne 27. 9. 2019, č. j. 3 Azs 94/2018-32). Žalobce zamítnutím žádosti o trvalý pobyt není nucen do domovské země vycestovat, neboť zamítnutím žádosti není vyhoštěn, stejně jako jeho děti.
34. Po zhodnocení intenzity vazeb v České republice lze zhodnotit stupeň závažnosti protiprávního jednání. Nutno upozornit na skutečnost, že žalobce spáchal trestnou činnost po narození dětí, ani narození dětí jej tedy neodradilo od páčání trestné činnosti. Žalobce si musel být vědom toho, že riskuje zamítnutí jeho žádosti o trvalý pobyt (kterou podal již roku 2015). V nynějším řízení tak převáží veřejný zájem na tom, aby na území České republiky nepobývali cizinci páčající trestnou činnost, nad individuálním zájmem žalobce.
35. Je zřejmé, že zamítnutím žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu může být zásahem do jeho rodinného života, avšak jak dovodil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 10. 2016, č. j. 2 Azs 147/2016-30, zavrženíhodné jednání směřující proti právem chráněným zájmům České republiky může vést k ukončení pobytového oprávnění (v nynějším řízení jeho nepřiznání), a žalobce měl počítat s tím, že tímto svým jednáním vystaví obtížím nejen sebe, ale i své rodinné příslušníky. Takové jednání totiž bude mít s velkou pravděpodobností za následek, že daný stát právo na území pobývat žalobci nepřizná (právě s odkazem na nesplnění trestní zachovalosti). Za této situace žalovaná správně uzavřela, že zásah do jeho

soukromého a rodinného života zamítnutím žalobci žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu není nepřiměřený.

36. Nelze tak hovořit ani o porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. K námitce nezohlednění zájmu dětí (Úmluvy o právech dítěte) pak soud uvádí, že bytí žalovaná ani Ministerstvo se výslovně nevyjadřují k zájmu dětí dle Úmluvy o právech dítěte, jejich situaci zhodnotily dostatečně, a to jak ve vztahu případného života v Turecku, tak možnosti starších dětí studia na území ČR, případně podání žádosti o pobytové oprávnění prostřednictvím zastupitelského úřadu. Ministerstvo k tomuto uvedlo, že zájmem dětí je, aby se o ně staral zákonný zástupce, který pro ně bude lidským a morálním vzorem; tedy matka, která se nyní nachází v zemi původu, a která by se mohla o děti postarat, například v případě, kdy je žalobce vazebně držen pro podezření ze spáchání dalšího trestného činu (tuto skutečnost Ministerstvo uvádí v bodu 16.). Do této situace se žalobce přivedl svým jednáním sám a vzhledem k jeho chování, nelegálnímu pobytu, předkládání falzifikátu, páčání trestné činnosti by bylo v rozporu se zájmy republiky, aby takovýto člověk získal nejvyšší pobytové oprávnění. S tímto závěrem Ministerstva se zdejší soud ztotožňuje.
37. Správní orgány tak správně dovodily, že intenzivní zásah není v souzeném případě dán a dostatečně se vypořádaly s otázkou přiměřenosti zásahu do rodinného a soukromého života žalobce.
38. Žalobce dále uvádí, že by správní orgány měly zvážit, zda skutečně může žádat o jiné pobytové oprávnění. Tato věc není na posouzení zdejšího soudu, nicméně ze spisového materiálu vyplývá, že žalobci byly již zamítnuty různé žádosti (žádost o azyl, o mezinárodní ochranu). Žalobci ostatní žádosti byly zamítnuty z určitých důvodů (mj. z důvodu předkládání falzifikátů dle závěrů Ministerstva) a jejich nepřiznáním nelze podmínit přiznání trvalého pobytu, pokud žalobce nesplňuje pro trvalý pobyt stanovené podmínky. Trvalý pobyt je nejvyšší formou pobytového oprávnění, jež může cizinec na území České republiky získat. Postavení cizince s povolením trvalého pobytu na území je v řadě ohledů srovnatelné s postavením občana ČR. Jak Ministerstvo správně uvedlo ve svém rozhodnutí, má-li být cizinci umožněn trvalý pobyt na území (oprávnění pobývat na území ČR bez časového omezení a čerpat z jeho výhod), je třeba, aby nebyl dán závažný důvod k jeho neudělení. Za účelem získání trvalého pobytu je třeba splnit všechny zákonem stanovené podmínky, což však není případ žalobce.
39. Je třeba dále zdůraznit, že je-li zde v důsledku povinnosti opustit území státu možné ohrožení nějakých základních práv (např. práva na život, práva nebýt podroben mučení, nelidskému, ponižujícímu zacházení či trestání, nebo i práva na respektování soukromého a rodinného života), slouží k jejich ochraně jiné právní prostředky (poskytnutí mezinárodní ochrany, jiné pobytové tituly, např. za účelem strpění pobytu pro existenci překážek vycestování atp.), viz rozsudek NSS ze dne 24. 9. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015-47.
40. Závěrem žalobce považuje posouzení charakteru trestné činnosti a zohlednění, že v jiném trestním řízení vedeným před OS Blansko v trestní věci 1 T 61/2021 byl pravomocně zproštěn obžaloby. V nynějším řízení se však správní orgány zabývaly tím, o jaké trestné činy šlo (přečin vydírání, přečin ublížení na zdraví a přečin výtržnictví), a tím, jaký byl žalobci stanoven trest (úhrnný trest odnětí svobody v trvání 12 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu v trvání 3 let a peněžitý trest ve výměře 37 350 Kč). Trestní zachovalost je dána tehdy, pokud nemá žadatel záznam v evidenci Rejstříku trestů. Žalobce záznam v evidenci Rejstříku trestů má, protože podmínka splněna nebyla. Na uvedeném nic Shodu s prvopisem potvrzuje: D. J.

nemění ani skutečnost, že v jiném trestním řízení, jenž měl žalobce v evidenci Rejstříku trestů uvedený, byl pravomocně zproštěn obžaloby. Toho si správní orgány byly vědomy a tento údaj zaznamenaný v evidenci Rejstříku trestů nezohledňovaly.

41. Krajský soud proto uzavírá, že správní orgány správně vyhodnotily, že podmínky pro přiznání povolení k trvalému pobytu žalobce nebyly splněny, protože postupovaly správně, pokud povolení k trvalému pobytu žalobce zamítly.

V. Závěr a náklady řízení

42. Soud tak na základě všech výše uvedených skutečností neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
43. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 14. srpna 2024

Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu

